

ljudskim šolam kot učni pripomoček za naravoznanstvo. Učitelji brez izjembe bi bili gotovo zadovoljni s takimi bukvicami, po katerih bi pa tudi brez dvoma rad posegel marsikak gospodar. — Kar sem zamogel v tej zadevi storiti, svetovati namreč, storil sem rad, (pripravljen in zmožen sem svoj nasvet, kar zadeva govedna plemena, tudi še bolj natančen napraviti, ako bi bilo treba); izpeljava vendar ne stoji pri meni, ampak pri drugih. Naj bi se zgodilo! (Mogoče! saj je vlada tudi založila Hartingerjeve table.) (Dalje prih.)

Šolarska knjižnica.

x.

56. Podučne povesti, spisal v laškem jeziku Frančišek Soave, poslovenil Štefan Kociančič. Tretji popravljeni natis. (S 6. podobami.) V Gorici natisnil in založil J. Paternolli. 1876. 8° 324 str.

To je naslov najnovejše knjigi, ki je prišla v Paternollitovej tiskarni v Gorici pred malo dnevi na svetlo in katero smo užé letos v „Tovaršu“ omenili. (Glej Tovarša stran 137, Šolarska knjižnica šte. 23.) Takrat se o tej knjižnici nismo ugodno izrazili, ker se nijsmo mogli zaradi zeló okornega in užé zastarélega slovenskega jezika ter smo izrekli željo, da bi jo treba vso predelati, predno bi jo smeli priporočati slovenske mladini. Zeló nas veseli, da se je to zdaj pri tretjem natisu zgodilo, in da je zdaj knjiga razumljiva vsacemu, kdor je našega milega slovenskega jezika zmožen. Knjigo smo za zdaj le površno pregledali, ker nam je njen obseg užé iz poprejšnega družega natisa znan, a reči moramo, da je to zdaj prav lična knjiga, v lepem ovitku in na lepem belem papirji natisnjena. Tudi slike so prav prijetne. Škoda je samo to pri tem novem natisu, da se je tudi v to knjigo preveč tiskarskih pogreškov vrinilo. Sicer stoji na koncu knjige posebna opomba, ki čitatelja opozoruje na večje in važnejše pogreške, a mi smo tega mnenja, da bi morale knjige, pisane za naše domače ljudstvo in še posebno za našo slovensko mladino, biti kolikor mogoče brez tiskarskih pogreškov. Res je, da se vsakdo lahko zmoti, da nobeden človek nij v vsem popolen in da je vsako človeško delo več ali manj pomanjkljivo ter se tudi stavec lahko zmoti; zato bi moralo pri tacih knjigah biti po več korektur, da se tiskarski pogreški izčistijo; jedna sama korektura ne zadostuje. — Da to knjigo naše ljudstvo rado čita, vidi se iz tega, da je bilo užé tretjega natisa treba. To je lepo in gotovo vesel napredek v našem domačem slovstvu. Zatoraj tudi mi priporočamo ta tretji in popravljeni natis v obilno nakupovanje za farne in šolarske knjižnice. Cena knjigi je 80 kr.

57. **Dve povesti iz pisem Krištofa Šmida. Golobček in kanarček. Poslovenil A. P., bogoslovce v Ljubljanski duhovščini. Drugi natis. V Ljubljani natisnil in založil Jožef Blaznik, 1853. 8° 64 str.**

Te knjižice nam priporočati nij treba, ker jo užé samo imé Krištof Šmid zadosti priporočuje. Vse, kar je od Šmidai, vredno je, da se kupi in spravi v šolarske knjižnice. Tu nam je gospode učitelje samo na to opomniti, da je ta knjižnica natisnjena z novim pravopisom. Zatorej naj nihče ne odlašá, da bi si je ne kupil in spravil v svojo knjižnico. Cena knjižnici je samo 10 kr., tedaj tako dober kup, da se le čudimo, kako je mogoče, da ta knjižnica še zdaj nij razprodana. Menda zato ne, ker nekateri mislijo, da je natisnjena z Bohoričico. Kdor ima odveč denarja, naj bi je kupil po več iztisov in jo razdelil med našo dobro slovensko mladino, da jo číta in si blaži srce in duhá. Dobiva se v Blaznikovej tiskarni.

58. **Blaže in Nežica v nedeljskej šoli. Učiteljem in učencem za pokušno spisal Anton Slomšek. Tretji natis. V Celovcu 1857. Natisnil in na prodaj ima Janez Leon. 8° 304 str.**

To je knjiga lepa in koristna, kakoršnih je malo do denašnjega dné v našem milem slovenskem jeziku pisanih. Vsak, kdor si to knjigo samo nekoliko ogleda, želel si bo, da bi ne bila nobena hiša brez te prekoristne knjige. Bilo bi nespametno, ako bi hoteli še kaj več govoriti o tej knjigi, ker smo tega mnenja, da jo vsak národni učitelj pozná. Učitelji skrbite, da jo dobódete za šolarske knjižnice, porok vam smo, da bodete vi in učenci marsikaj lepega in koristnega iz nje zajeli. Kakor čujemo, je „Blaže in Nežica“, užé redka prikazen pri bukvarjih, zatorej bi bilo želeti, naj bi se gosp. Leon naprosil, da jo izdá v novem, nekoliko popravljenem natisu, zopet na svetlo. Cena tej knjigi nam ni znana.

59. **Življenja srečen pot. Potrebni nauk, izgledi in molitvice za mladenče. Spisali mladi duhovni in na svetlo dal Anton Slomšek. Četrty natis. V Celovcu 1859. Natisnil in na prodaj ima Janez Leon. 8° 404 str.**

Knjiga obsega najpred mnogo lepih naukov za krščanske mladenče, potem življenje dva in petdeset božjih svetnikov, mladenčev posebnih prijateljev in nebeških tovarišev. Konečno je pridjan molitvenik, t. j. najpotrebniše vsakdanje molitve krščanskega mladeniča in še druga duhovna opravila. Pridjan je tudi lep zemljevid Evrope. — O tej knjigi naj samo toliko omenim, da jo je pisatelj teh vrstic še kot učenec ljudske šole z velikim veseljem prebiral, tu je šla v celej fari od rok do rok. To se zná, da je bilo takrat še malo knjig v našem domačem jeziku pisanih, a če jo je užé takrat šolska mladina z velikim veseljem prebiralá,

zakaj bi se jej ne smela zdaj v roke dati. Kužna in strupena nij, zatoorej jo z dobro vestjo priporočam vsem farnim in šolarskim knjižnicam. Cena nam nij znana.

60. Šola vesela lepega petja za pridno šolsko mladino. Celovec, založilo društvo sv. Mohora. Na prodaj ima Janez Leon, knjigar. 1853. 8° 55 str.

Ta knjižnica obsega 50 mičnih pesmic z lepimi napevi. Pesmi so razdeljene na tri razdelke, namreč: a) šolske pesmi; b) pesmi veselih otrok, in c) poštene zdravice. Knjigo je izdal po vsem slovenskem svetu dovolj znani škof Anton Slomšek. — Ker naši učitelji potrebujejo mičnih napevov za šolsko mladino, bi jim ne škodovalo, ako bi imeli tudi to knjižico. Mi smo jo tukaj omenili samo zaradi tega, da učitelj vé, kaj ima knjiga v sebi, ako bi kedaj čital o njej. Cena nam nij znana.

Dopisi in novice.

Občni zbor slov. učit. društva je bil 28. sept. t. l. Predsednik g. Blaž Kuhar je bil pri seji okraj. sl. sveta in podpredsednik g. France Govekar otvoril skupščino, a tajnik in blagajnik g. M. Močnik bere poročilo o delavnosti in stanju društva v pretečenem letu. — Da bi imelo društvo svoje središče, smo najeli odborniki za zimski čas lastno sobo z »Narodno šolo,« in z »Dramatičnem društvom« vred pri Virantu, kamor bi tu vnanji udje zahajali, a ker je bila pretečena zima izvanredno huda in dolga niso mogli unanji udje prihajati, troški za to sobo tudi niso toliko zadeli društva, marveč odbor je to stvar po večem med sabo peravnal. Dvakrat v letu smo imeli sejo, v kateri smo se razgovarjali o društvenih rečeh, o stanju premoženja, bukvarnice i. dr. »o biti,« ali »ne biti«. Iz tega sporočila se vidi, da mnogo hrupa nismo napravljali. Pa kaj hočemo tudi ropotati? Nam ne vstaja družega, nego gojiti ogenj domoljubja, ta ogenj nas hoče tudi v prihodnje unevati in ogrevati, da delamo vsak po svoji moči, po svojih okoliščinah, po svojih zmožnostih za naš narod, niti se nočemo sramovati svojega rodu, ljubše nam bode uboga mati Slovenija, kakor ošabna tujka. Več je vredno tiho, vztrajno, neumorno delovanje, kakor hrup in ropotanje. Ponuja pa slovensko učiteljsko društvo svojim udom obilo dušne hrane, imamo namreč lepo bukvarnico, katero od leta pomnožujemo z novimi knjigami, domačega dlana. — Čudom moramo se čuditi, da si učitelji za svoje izobraženje volijo skoro same nemške knjige, kakor da bi slovenščine čisto nič ne potrebovali, in bi podučevali samo Nemce. Mogoče je, da so tako spretni v obeh jezikih, da jih slovenski prevod prav nič ne obtežuje, ali pa, da takih stvari v slovenskem jeziku kar nič ne potrebujejo, in jim zadostujejo, da le nemški razumejo. Ako se učitelji za domačo literaturo toliko brigajo, kakor za lanski sneg, potem ni čuda, da domače zametujejo, a tuje povzdigujejo. Smo pač dobre in pohlevne duše, mi Slovenci.

Društveno premoženje:

Ostane	l. l.	23	gl.	32	kr.
Prihodki	l. l.	32	>	00	>
		55	>	32	>
Troška		30	>	28	>
ostane gotovine		25	gl.	04	kr.